Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Monumentnummer*: 524611

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	15 april 2002
Kadaster deel/nr	82990/120

*Woonplaats**	*Gemeente**	*Provincie**
Wassenaar	Wassenaar	Zuid-Holland

Locatienaam	*Locatieomschrijving*
Wassenaar	

*Kadastrale gemeente**	*Sectie**	*Kadastraal object**	*Appartement aanduiding*	*Grondperceel*
Wassenaar	F			10304

*Omschrijving***

Inleiding complexonderdeel 1

WOONHUIS van type landhuis met inpandige garage, genaamd 'Schouwenhoek' is gebouwd in opdracht van de Amsterdamse koopman Clemens J. Heinrich Berlage in 1928, nadat het eerder ontwerp uit 1917-1918 was afgebrand.

Eerste ontwerp was gemaakt door de Haagse architect J.J.(Co) Brandes (1885-1955), in samenwerking met J.T. Wouters. Aanvankelijk was het huis bestemd als zomerhuis met fietsenstalling en had het een rieten dak, dat in 1928 echter afbrandde. Co Brandes heeft het vervolgens in opdracht van W.J. Hasekamp uit Schiedam herbouwd, waarbij in het bijzonder de entreepartij en de toren met trappenhuis zijn gehandhaafd. De fietsenstalling is vervangen door een garage en de daken werden gedekt met leipannen.

De bouwstijl van het landhuis is beïnvloed door Engelse en Duitse landhuisbouw, maar de gevelbehandeling is expressionistisch in de toepassing van decoratief siermetselwerk en geglazuurde reliëftegels. De bouwstijl van het huis is kenmerkend voor het vroege werk van Brandes die vooral bekend is als pionier van de Nieuwe Haagse School-architectuur uit de jaren twintig.

N.B. In de periode 1994-1998 heeft een ingrijpende renovatie plaatsgevonden, waarbij in het interieur een groot aantal van de oorspronkelijke details zijn verdwenen en diverse ramen zijn vernieuwd. Het met leipannen gedekt dak is vervangen door riet.

Omschrijving

Vrijstaand woonhuis bestaande uit begane grond, dak- en zolderverdieping. Op samengesteld plattegrond met als basis een trappenhuis in de vorm een boven het dakenplan uitstekend torenachtig bouwlichaam op vierkant grondplan, welke door tentdak gedekt wordt. Hierom zijn bouwmassa's groepeerd met verschillende dakhoogten en dakvormen aan, de meeste met steil doorlopende gebogen dakschilden; aan voor-, zij- en achterkant uitspringende topgevels met terracotta panelen, voorzien van indische motieven; aan de voorzijde is dit het uitgebouwde op decoratieve versierde pijlers rustende aan twee zijden open entreeportiek, die aansluit op de toren met het trappenhuis. Links ervan een gemetselde muur met rondbogig poort, welke aansluit op garage

De gevels zijn boven het uit miskleurige klinkers opgetrokken trasraam opgemetseld met gekraakte handvormklinkers. De enkele en samengestelde raampartijen hebben stalen kozijn met naar binnen draaiende ramen, deels voorzien van gebrandschilderd glas-in-lood.

In het INTERIEUR is ondermeer van belang het trappenhuis en de schouw.

Waardering

Het landhuis 'Schouwenhoek' is van algemeen belang vanwege cultuurhistorische, architectuurhistorische, stedebouwkundige en ensemblewaarde:

-als voorbeeld van een rijk gedecoreerd woonhuis in de stijl van Engelse en Duitse landhuisbouw

-als beeldbepalend werk uit het oeuvre van de architecten J.J. Brandes en J.T. Wouters

-als beeldbepalend woonhuis gelegen in de villabebouwing van Wassenaar

-vanwege de onderlinge samenhang met de andere complexonderdelen

Hoofdcategorie	*Subcategorie*	*Functie*
Woningen en woningbouwcomplexen	Onderdeel woningen e.d.	Garage(K)
Kastelen, landhuizen en parken	Kasteel, buitenplaats	Landhuis